

MAGYAR PROFESSZOROK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGE

International Association of Hungarian Professors (IAHP)
Association Internationale des Professeurs Hongrois d'Université (AIPH)

JAVASLATOK

a műszaki felsőoktatás minőségének javítása érdekében

A Magyar Professzorok Nemzetközi Szövetsége (MPNSZ) 2013. január 29-én kerekasztal-beszélgetést kezdeményezett **a műszaki felsőoktatás minőségének javítása érdekében**, Maruzsa Zoltán, a felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár, a Magyar Mérnöki Kamara elnöke és képviselői, és a műszaki felsőoktatás magyarországi doktori iskoláiból megjelent professzorok jelenlétében. A harminckét résztvevő megállapításokat tett és javaslatokat fogalmazott meg a kormányzati szervek, az egyetemek, az oktató professzorok és a végzett mérnökök tevékenységét koordináló Magyar Mérnöki Kamara részére.

A Kormányzatnak a felsőoktatás korszerűsítésére irányuló szándékait elismerve, azokkal összhangban, néhány, a gyakorlatban, különösen a műszaki felsőoktatásban előforduló probléma megoldására teszünk javaslatot.

Javaslatok megfontolásra a Kormányzat részére

- 1. Elsődleges cél a minőség.** A pénzügyi szabályozás helyett csak a minőség-alapú szabályozás vezethet eredményre. A minőségnek kell meghatároznia a pénzügyi feltételeket és nem fordítva. Arra kell törekednie az országnak, hogy hazánkban is a felsőoktatás finanszírozása „európai” GDP-arány irányába haladjon.
- 2. A műszaki felsőoktatás súlyának további növelése, minőségének javítása, minőség-alapú erőteljes támogatása országos érdek.** (Üdvözljük az eddigi erre vonatkozó kormányzati lépéseket.)
- 3. A fejkvóta alapú finanszírozást úgy kell átalakítani, hogy az egyetem a minőségben és ne a mennyiségben legyen érdekelt.** Szükségesnek tartjuk a Kormányzat ez irányú kezdeti lépéseinek folytatását.
- 4. A felsőoktatás és köznevelés szorosan összefügg.** Javasoljuk a szabályozás területén is figyelembe venni azt a tényt, hogy megfelelő középfokú alaptudás híján a felsőfokú képzettséget, különösen a műszaki területen, nehezen vagy egyáltalán nem lehetséges megszerezni. Megoldásként javasoljuk a következőket:
 - a. Felvételi vizsgákra van szükség.** A középiskolák színvonalában mutatkozó, rövidtávon meg nem szüntethető nagy szórás miatt az egyetemeken is, mind az alapképzésen, mind a mesterképzésen **minden műszaki karon** szükséges a kötelezően előírt felvételi vizsga.
 - b. Ennek bevezetéséig is minden műszaki felsőoktatási intézményre** jelentkezőnek elő kell írni az emelt szintű szaktárgyi érettségi vizsgákat.
- 5. A tömegoktatást és az elitképzést a felsőoktatási intézmények rendszerében szét kell választani.**
- 6. Alap- és alapoató tantárgyak fontossága:** a klasszikus magyar műszaki felsőoktatásban az alaptantárgyak aránya 30-35% volt. A kétlépcsős rendszerre való áttéréskor ez 20% körüli értékre esett vissza. Elismert nyugat-európai és észak-amerikai műszaki egyetemeken ez az arány ma is a klasszikus, szakmailag indokolt 30-35% tartományba esik. Javasoljuk az arány törvényi előírását.
- 7. A kötelező heti kontakt órák** számát a műszaki felsőoktatásban növelni kell.
- 8. A hallgatók anyagi támogatását, illetve fizetési kötelezettségét erőteljesen a tanulmányi előmenetelhez kell kötni!** (Üdvözljük az eddigi erre vonatkozó kormányzati lépéseket, amelyek folytatását várjuk).
- 9. Oktatói utánpótlás.** Jelenleg a szervezeti felépítés és a túlzott oktatási teher az oktatókat nem ösztönzi kutatásra, sok esetben (főleg a műszaki kutatásban gyakori, eszközigenyes témakörökben) a kutatás feltételei sincsenek meg. A körülmények ellenére sikeres tudományos, alkotó és oktatói eredményeket felmutató fiatal kollégák előmenetelének sok esetben pénzügyi akadálya van.
- 10. A szakok és a szakirányok számának csökkentése.** A képzések túl sok szakot tartalmaznak, túl specifikus tudást adnak. A szakok, szakirányok és egyéb specializációk számát radikálisan csökkenteni kell. Ez az oktatói terhelést is javítja, és az ipar részéről is igényként merül fel.
- 11. Együttműködés az egyetemek és az ipar között**
 - a. Habilitációs eljárást** kívánatos azt úgy szabályozni, hogy kellően értékelje a gyakorlatban folytatott, tudományosan megalapozott, eredményekre vezető, **alkotó munkát**. Ezek az eredmények teremtsenek lehetőséget a professzori kinevezésre is, hogy az iparban eredményeket elérők bekapcsolódhassanak a műszaki felsőoktatási tevékenységbe, ami égetően fontos követelmény.
 - b. Innováció:** az innovációs illetve szakképzési járulék eltörlésével a kutatási együttműködés fontos kerete szűnt meg, jelenleg az egyetem részére szánt adományokat is akadályozza az adóteher.

Székhely: 1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Titkárság: Miskolci Egyetem Felnőttképzési Regionális Központ
3515 Miskolc, Egyetemváros
Tel.: 46/565-497 / Busku Szilvia
E-mail: stbes@uni-miskolc.hu

Elnök
Besenyei Lajos

Alelnökök
Guy Turchany
Mezey Pál

Elnökségi Tagok
M.Csizmadia Béla
Dudás Illés
Füleky György
Illés Mária
Rosivall László
Turcsányi Károly

MAGYAR PROFESSZOROK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGE
International Association of Hungarian Professors (IAHP)
Association Internationale des Professeurs Hongrois d'Université (AIPH)

Elnök
Besenyey Lajos

Alelnökök
Guy Turchany
Mezey Pál

Elnökségi Tagok
M.Csizmadia Béla
Dudás Illés
Füleky György
Illés Mária
Rosivall László
Turcsányi Károly

- 12. BSc és MSc felülvizsgálata.** Az eddigi tapasztalatok alapján a kétlépcsős képzés magyarországi bevezetése a műszaki felsőoktatásban nem hozta meg a várt eredményeket, azok felülvizsgálata, átalakítása szükséges.
- 13. A korlátlan vizsgázási lehetőségeket jelentősen szűkíteni kell.** (Az új törvényben erre vonatkozó rendelkezést első lépéseként jelentős minőségjavító intézkedésnek tartjuk és üdvözljük.)
- 14. Mérnöki presztízs.** A mérnök szó jelentése erodálódik, mert alacsonyabb szintű képzések esetében is alkalmazzák a mérnöki végzettség megnevezését. Ez csökkenti a motivációt a nehezebb szakokra történő jelentkezésre. Javasoljuk a megnevezések felülvizsgálatát.

Javaslatok a Magyar Mérnöki Kamara részére

- 1. Gyakorlati problémákat a felsőoktatásnak.** Szorgalmazzák mérnökeiket, hogy az arra alkalmasak aktívan vegyenek részt a felsőoktatásban. Diplomaterv, TDK témákat adjanak és konzultáljanak a gyakorlatukban felmerülő valós problémák közül választva. Ezt a tevékenységet az MMK saját rendszerén belül ismerje is el, például a továbbképzési rendszerében.
- 2. Az igényelt végzettségi szint.** A tervezői és szakértői jogosultságok megadásához dolgoztasson ki olyan követelményrendszert, amely az alapképzést és mesterképzést végzettekkel szembeni igényt egyértelműen megfogalmazza. (Az ez irányú kezdeti lépéseket folytatni kell).

Javaslatok az egyetemek és a professzorok részére

- 1. A tömegoktatást és az elitképzést minden műszaki felsőoktatási intézményen belül is szét kell választani,** törekedve arra, hogy a mesterképzésre jelentkezők valóban alkalmasak legyenek a magasabb szint elérésére.
- 2. Tantárgyak felülvizsgálata.** A sok kis óraszámú szaktárgy helyett komplex ismereteket tartalmazó, a konkrét alkalmazás szintjéig eljutó tantárgyakat kell előnyben részesíteni. Ez a hallgatók vizsgaterhelését is csökkenti, ugyanakkor eredményesebbé is teheti a hallgatótársakat.
- 3. Az előtanulmányi rend szigorú előírása.** A műszaki képzés egységes, egymásra épülő egész. Törekedjenek a tárgyelőadók a saját tárgyukhoz szükséges tantárgyi előismeretek szigorú előírására és annak betartatására.
- 4. A kötelezettségek és jogok egyensúlya.** A műszaki képzés sem működik megfelelő erkölcsi-etikai alapok nélkül, ezért a professzorok tevékenységükkel és munkatársaik közreműködésével követendő erkölcsi értékrendet mutassanak fel.
- 5. Hallgatói motiváció növelése.** A tanári kar építsen ki olyan módszereket, amellyel a hallgatói motivációt növelhetik.
- 6. Szolgáló egyetem.** Hozzáállásukkal és pedagógiájukkal a professzorok mutassák ki, hogy nem szolgáltató, hanem szolgáló egyetem tanárai.

Budapest, 2013. február 9.

A Kerekasztal-beszélgetés résztvevői nevében

M. Csizmadia Béla
a MPNSZ elnökségi tagja,
a kerekasztal-beszélgetés szervezője

Székhely: 1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Titkárság: Miskolci Egyetem Felnőttképzési Regionális Központ
3515 Miskolc, Egyetemváros
Tel.: 46/565-497 / Busku Szilvia
E-mail: stbes@uni-miskolc.hu